

2024/616

7.3.2024.

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2024/616

od 18. prosinca 2023.

o nacrtu ažuriranog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana izozemske za razdoblje 2021. – 2030. i o dosljednosti mjera Nizozemske s Unijinim ciljem klimatske neutralnosti i osiguravanjem napretka u prilagodbi

(Vjerodostojan je samo tekst na nizozemskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskeg unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 2. i članak 14. stavak 6.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 ⁽²⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 2.,

budući da:

Preporuke o nacrtu ažuriranog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana Nizozemske za razdoblje 2021. – 2030.

- (1) Nizozemska je dostavila svoj nacrt ažuriranog integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana 29. lipnja 2023.
- (2) U članku 3. i Prilogu I. Uredbi (EU) 2018/1999 („Uredba o upravljanju”) utvrđeni su elementi koje treba uključiti u ažurirane integrirane nacionalne energetske i klimatske planove. U prosincu 2022. Komisija je donijela smjernice za države članice o postupku i opsegu pripremanja nacrtu i finalnih ažuriranih nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova ⁽³⁾. U smjernicama je utvrđena dobra praksa i navedene su implikacije nedavnih političkih, zakonodavnih i geopolitičkih kretanja u energetskeg i klimatskeg politici.
- (3) U vezi s planom REPowerEU ⁽⁴⁾ i u okviru europskeg semestra 2022. i 2023. Komisija je u prvi plan stavila potrebe država članica za reformama energetskeg i klimatskeg politike i ulaganjima u povećanje energetske sigurnosti i priuštivosti ubrzavanjem zelene i pravedne tranzicije. To je uvršteno u izvješća za Nizozemsku za 2022. i 2023. ⁽⁵⁾ i preporuke Vijeća za Nizozemsku ⁽⁶⁾. Države članice trebale bi prilikom izrade finalnih ažuriranih integriranih nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova uzeti u obzir zadnje preporuke za svoju zemlju.

⁽¹⁾ SL L 328, 21.12.2018., str. 1.

⁽²⁾ SL L 243, 9.7.2021., str. 1.

⁽³⁾ Obavijest Komisije o smjernicama državama članicama za ažuriranje nacionalnih energetskeg i klimatskeg planova za razdoblje 2021.–2030. (SL C 495, 29.12.2022., str. 24.).

⁽⁴⁾ COM(2022) 230 final.

⁽⁵⁾ SWD(2022) 621 final, SWD(2023) 619 final.

⁽⁶⁾ Preporuka (2022/C 621) za preporuku Vijeća, Preporuka (2023/C 619) za preporuku Vijeća.

- (4) Komisijine preporuke u vezi s provedbom nacionalnih ciljeva na temelju Uredbe o raspodjeli tereta ⁽⁷⁾ zasnivaju se na vjerojatnosti da će države članice ispuniti ciljeve za 2030., uzimajući u obzir pravila za upotrebu fleksibilnih mogućnosti u okviru te uredbe.
- (5) Cilj je Komisijinih preporuka o hvatanju, korištenju i skladištenju ugljika steći pregled nad predviđenim uvođenjem tih tehnologija na nacionalnoj razini, uključujući informacije o godišnjim količinama CO₂ koje se namjeravaju uhvatiti do 2030., podijeljeno po izvoru uhvaćenog CO₂ iz postrojenja obuhvaćenih Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ ili iz drugih izvora kao što su biogeni izvori ili izravno hvatanje iz zraka, o planiranoj infrastrukturi za transport CO₂ i o potencijalnim domaćim kapacitetima za skladištenje CO₂ i volumenima utiskivanja CO₂ za koje se planira da će biti dostupni 2030.
- (6) Slično tomu, svrha je Komisijinih preporuka o provedbi Uredbe (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾ o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu („Uredba o LULUCF-u“) zajamčiti poštovanje pravila o neutralnoj ili pozitivnoj bilanci u dotičnoj državi članici u razdoblju 2021. – 2025. (prvo razdoblje) i ostvarenje cilja za razdoblje 2026. – 2030. (drugo razdoblje), uzimajući u obzir pravila za upotrebu fleksibilnih mogućnosti utvrđena u toj uredbi. U Komisijinim preporukama uzima se u obzir i da se svaki višak emisija na temelju Uredbe o LULUCF-u u prvom razdoblju automatski prenosi u kvotu na temelju Uredbe o raspodjeli tereta.
- (7) Kako bi prilagodba klimatskim promjenama na odgovarajući način doprinijela ostvarenju energetske ciljeva i ciljeva ublažavanja klimatskih promjena, nužno je utvrditi potencijalne klimatske nepogode i analizirati klimatske osjetljivosti i rizike koji mogu utjecati na relevantna područja, populacije i sektore. U Komisijinim preporukama za prilagodbu uzet je u obzir opseg u kojem je Nizozemska u svoj ažurirani nacionalni energetske i klimatske plan uključila ciljeve prilagodbe koji se odnose na klimatske rizike, a koji bi mogli spriječiti da Nizozemska ostvari opće i specifične ciljeve energetske unije. Bez posebnih politika i mjera za prilagodbu, planiranih i provedenih, ugroženo je ostvarenje ciljeva u dimenzijama energetske unije. Upravljanje vodama u promjenjivim klimatskim uvjetima zahtijeva posebnu pozornost zbog rizika od prekida opskrbe električnom energijom jer poplave, vrućine i suša utječu na proizvodnju energije.
- (8) Komisijine preporuke za nizozemske ciljeve u pogledu energije iz obnovljivih izvora temelje se na formuli utvrđenoj u Prilogu II. Uredbi (EU) 2018/1999, koja se temelji na objektivnim kriterijima, i na glavnim politikama i mjerama koje nedostaju u nizozemskom nacrtu ažuriranog nacionalnog energetske i klimatske plana kako bi se omogućilo pravodobno i troškovno učinkovito ostvarenje doprinosa Nizozemske obvezujućem cilju Unije da se 2030. najmanje 42,5 % energije dobiva iz obnovljivih izvora, uz zajedničku obvezu da se taj cilj poveća na 45 % u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Komisijine preporuke temelje se i na doprinosu Nizozemske specifičnim ciljevima iz članka 15.a, 22.a, 23., 24. i 25. te direktive i povezanim politikama i mjerama za njezino brzo prenošenje i

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2023/857 od 19. travnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (SL L 111, 26.4.2023., str. 1.).

⁽⁸⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okviru za klimatsku i energetske politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2023/839 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o izvješćivanju i usklađenosti i utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja (SL L 107, 21.4.2023., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.), kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

provedbu. U preporukama je uzeta u obzir važnost sveobuhvatnog dugoročnog planiranja za uvođenje energije iz obnovljivih izvora, posebno vjetra, kako bi se povećala vidljivost europskog proizvodnog sektora i mrežnih operatora u skladu s europskim paketom za energiju vjetra ⁽¹¹⁾.

- (9) Komisijine preporuke za nacionalne doprinose energetske učinkovitosti temelje se na članku 4. Direktive (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾ o energetske učinkovitosti te na formuli iz Priloga I. toj direktivi i povezanim politikama i mjerama za njezinu provedbu.
- (10) U preporukama Komisije posebna pozornost posvećena je općim i specifičnim ciljevima, doprinosima te povezanim politikama i mjerama za provedbu plana REPowerEU kako bi se brzo prekinula ovisnost o ruskim fosilnim gorivima. Uzeta su u obzir iskustva stečena provedbom paketa „Štednja plina za sigurnu zimu” ⁽¹³⁾. U preporukama se ističe važnost postizanja veće otpornosti energetskog sustava s obzirom na obveze koje proizlaze iz Uredbe (EU) 2019/941 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije i Uredbe (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾ o sigurnosti opskrbe plinom te u skladu s Preporukom Komisije o skladištenju energije ⁽¹⁶⁾.
- (11) U Komisijinim preporukama uzeta je obzir potreba da se ubrza integracija unutarnjeg energetskog tržišta kako bi se ojačala uloga fleksibilnosti te položaj i zaštita potrošača. U preporukama Komisije istaknuta je i važnost procjenjivanja broja kućanstava pogođenih energetskim siromaštvom u skladu sa zahtjevima članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 i Preporuke Komisije (EU) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾.
- (12) U Komisijinim preporukama naglašava se važnost osiguravanja dovoljnih ulaganja u istraživanja i inovacije u području čiste energije kako bi se povećali kapaciteti za razvoj i proizvodnju, uključujući odgovarajuće politike i mjere za energetske intenzivne industrije i druga poduzeća i važnost potrebe za usavršavanjem radne snage za rad u industriji s nultim neto emisijama kako bi se izgradilo stabilno, konkurentno i čisto gospodarstvo Unije.
- (13) Komisijine preporuke temelje se na obvezama preuzetima u okviru Pariškog sporazuma radi postupnog ukidanja upotrebe fosilnih goriva te na važnosti postupnog ukidanja subvencija za fosilna goriva.
- (14) Komisijina preporuka u vezi s potrebama ulaganja temelji se na procjeni daje li nizozemski nacrt ažuriranog plana opći pregled potreba ulaganja radi ostvarenja općih i specifičnih ciljeva te doprinosa svim dimenzijama energetske unije, navode li se izvori financiranja s razlikom između privatnih i javnih izvora, navode li se ulaganja u skladu s planom Nizozemske za oporavak i otpornost, teritorijalnim planom Nizozemske za pravednu tranziciju i preporukama za pojedine zemlje izdanima u okviru europskog semestra za 2022. i 2023. te uključuje li pouzdanu makroekonomsku procjenu planiranih politika i mjera. Nacionalni energetske i klimatske plani trebali bi zajamčiti transparentnost i predvidljivost nacionalnih politika i mjera kako bi se poduprla sigurnost ulaganja.

⁽¹¹⁾ Komunikacija o europskom akcijskom planu za energiju vjetra, COM(2023) 669 final, 24.10.2023. i Komunikacija o ostvarivanju ambicija EU-a za energiju iz obnovljivih izvora na moru, COM(2023) 668 final.

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (SL L 231, 20.9.2023., str. 1.).

⁽¹³⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, „Štednja plina za sigurnu zimu”, COM(2022) 360 final.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2019/941 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2005/89/EZ (SL L 158, 14.6.2019., str. 1.).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010 (SL L 280, 28.10.2017., str. 1.).

⁽¹⁶⁾ Preporuka Komisije od 14. ožujka 2023. o skladištenju energije – temelj dekarboniziranog i zaštićenog energetskog sustava EU-a (SL C 103, 20.3.2023., str. 1.).

⁽¹⁷⁾ Preporuka Komisije (EU) 2023/2407 od 20. listopada 2023. o energetske siromaštvu (SL L 2023/2407, 23.10.2023., ELI:<http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) U Komisijinim preporukama ističe se velika važnost šireg regionalnog savjetovanja i osiguravanja ranog i uključivog savjetovanja o planu, uključujući djelotvorno javno sudjelovanje uz dovoljno informacija i dovoljno dug vremenski okvir, u skladu s Aarhuškom konvencijom ⁽¹⁸⁾.
- (16) U Komisijinim preporukama o pravednoj tranziciji uzeta je u obzir procjena jesu li u nizozemskom planu dovoljno detaljno navedeni relevantni socijalni učinci klimatske i energetske tranzicije i njezini učinci na zapošljavanje i vještine te odgovarajuće popratne politike i mjere za promicanje pravedne tranzicije uz istodobno promicanje ljudskih prava i rodne ravnopravnosti.
- (17) Komisijine preporuke Nizozemskoj temelje se na procjeni nacrtu ažuriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana ⁽¹⁹⁾, koja se objavljuje uz ovu Preporuku.
- (18) Nizozemska bi trebala uzeti u obzir ove preporuke pri izradi finalnog ažuriranog integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana koji treba dostaviti do 30. lipnja 2024.

Preporuke o dosljednosti s Unijinim ciljem klimatske neutralnosti i osiguravanjem napretka u prilagodbi

- (19) Na temelju Uredbe (EU) 2021/1119 („Europski zakon o klimi”) Komisija treba ocjenjivati dosljednost nacionalnih mjera s ciljem klimatske neutralnosti i osiguravanjem napretka u prilagodbi. Komisija je ocijenila dosljednost mjera Nizozemske s tim ciljevima ⁽²⁰⁾. Preporuke u nastavku temelje se na toj ocjeni. Nizozemska bi trebala uzeti u obzir ove preporuke i provesti ih u skladu s Europskim zakonom o klimi.
- (20) Glavni korak u povećanju ambicije u pogledu prilagodbe trebalo bi biti dovršavanje odgovarajućeg pravnog okvira za nacionalnu klimatsku politiku u kojem su utvrđeni obvezujuć i redovito ažurirani ciljevi prilagodbe za mjerenje ukupnog napretka u izgradnji otpornosti,

PREPORUČUJE DA NIZOZEMSKA PODUZME MJERE ČIJI JE CILJ:

U VEZI S NACRTOM AŽURIRANOG NACIONALNOG ENERGETSKOG I KLIMATSKOG PLANA NA TEMELJU UREDBE (EU) 2018/1999

1. Utvrditi dodatne troškovno učinkovite politike i mjere, ponajprije u sektoru poljoprivrede, te za emisije koje nisu CO₂, uključujući metan, N₂O i fluorirane stakleničke plinove iz industrijskih procesa i upotrebe proizvoda, poljoprivrede i gospodarenja otpadom kako bi se smanjila projicirana razlika od 9,3 postotna boda i ispunio nacionalni cilj u vezi sa stakleničkim plinovima od –48 % u 2030. u usporedbi s razinama iz 2005. na temelju Uredbe o raspodjeli tereta. Dostaviti ažurirane projekcije kako bi se pokazalo kako će se postojećim i planiranim politikama ostvariti cilj i, prema potrebi, navesti kako će se fleksibilne mogućnosti dostupne u okviru Uredbe o raspodjeli tereta iskoristiti za osiguravanje usklađenosti. Dopuniti informacije o politikama i mjerama i jasno navesti njihov opseg, vremenski okvir i, ako je moguće, očekivani učinak smanjenja stakleničkih plinova, posebno za mjere u Unijinim programima financiranja kao što je zajednička poljoprivredna politika.
2. Utvrditi izvore emisija CO₂ koje se planiraju uhvatiti. Utvrditi ukupan kapacitet za skladištenje CO₂.
3. Navesti dodatne informacije o planiranim mjerama, uključujući procjenu očekivanog učinka u smislu količine uklanjanja ili emisija iz sektora LULUCF-a. Navesti jasne informacije o tome kako se javna sredstva (sredstva Unije, uključujući zajedničku poljoprivrednu politiku, i državne potpore) te privatno financiranje putem programa sekvestracije ugljika dosljedno i djelotvorno upotrebljavaju za ispunjavanje nacionalnog cilja neto uklanjanja. Navesti informacije o statusu i napretku koji treba ostvariti u poboljšanju viših razina/geografski eksplicitnih skupova podataka za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju, u skladu s dijelom 3. Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1999.

⁽¹⁸⁾ Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša od 25. lipnja 1998. („Aarhuška konvencija”).

⁽¹⁹⁾ SWD(2023) 921.

⁽²⁰⁾ Izvješće o djelovanju EU-a u području klime 2023., COM(2023) 653 final, i Radni dokument službi Komisije „Ocjena napretka u prilagodbi klimatskim promjenama pojedinačnih država članica u skladu s Europskim zakonom o klimi”, SWD(2023) 932.

4. Navesti dodatnu analizu relevantnih klimatskih osjetljivosti i rizika s obzirom na postizanje nacionalnih općih i specifičnih ciljeva i doprinosa te politike i mjere u svim dimenzijama energetske unije. Bolje opisati i kvantificirati vezu sa specifičnim ciljevima i politikama energetske unije koje bi politike i mjere prilagodbe trebale podupirati. Dovoljno detaljno utvrditi dodatne politike i mjere prilagodbe kojima će se poduprijeti ispunjavanje općih i specifičnih ciljeva te doprinosa Nizozemske u okviru energetske unije.
5. Ciljani udio obnovljivih izvora energije kao doprinos obvezujućem cilju Unije u pogledu obnovljive energije za 2030. utvrđenom u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmijenjeno u skladu s formulom u Prilogu II. Uredbi (EU) 2018/1999, podići na najmanje 39 %. Uključiti okvirnu putanju koja dostiže referentne točke za 2025. i 2027. prema članku 4. stavku (a) točki 2. Uredbe (EU) 2018/1999. Zajamčiti da su poduzete dovoljne mjere da se smanji razlika u odnosu na osnovni scenarij za obnovljive izvore energije iz 2021., koji nije manji od obveznog nacionalnog općeg cilja za udio energije iz obnovljivih izvora za 2020. u skladu s člankom 32. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1999.
6. Navesti procijenjene putanje i dugoročni plan za uvođenje tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora u sljedećih 10 godina, s perspektivom do 2040. Uključiti okvirni cilj za tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora do 2030. u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001, kako je izmijenjena. Uključiti specifične ciljeve za doprinos okvirnim podciljevima u području zgrada i industrije za 2030. Potvrditi da projekcije uključene u plan doprinose obvezujućem podcilju za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla u industriji za 2030. Potvrditi obvezujuće ciljeve u području grijanja i hlađenja za razdoblje 2021. – 2025. i 2026. – 2030. te uključiti okvirni cilj kako bi se ostvarile dodatne nadopune iz Priloga I.A Direktivi (EU) 2018/2001. Navesti koji cilj Nizozemska namjerava postići u prometnom sektoru obvezom za opskrbljivače gorivom, među ostalim putem podcilja za napredna biogoriva i obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, pri čemu treba osigurati da se poštuje minimalna razina obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla za 2030.
7. Uključiti detaljne i kvantificirane politike i mjere tako da se omogući pravodobno i troškovno učinkovito ostvarenje nacionalnog doprinosa obvezujućem cilju Unije u pogledu obnovljive energije od najmanje 42,5 % u 2030., uz zajedničku obvezu da se taj cilj poveća na 45 %. Konkretno opisati kako planira ubrzati izdavanje dozvola posebno kad je riječ o tehnologijama osim tehnologija za energiju vjetra na moru. Detaljno opisati za koje tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora planira odrediti područja za ubrzano uvođenje energije iz obnovljivih izvora s bržim i jednostavnijim postupcima. Opisati kako namjerava oblikovati obvezu opskrbljivača gorivom u sektoru prometa i navesti usporedive mjere za promicanje vodika u industriji.
8. Uključiti projekcije potražnje i opskrbe bioenergijom prema sektoru i navesti podatke o uvozu i izvoru šumske biomase koja se upotrebljava za energiju. Uključiti procjenu domaće zalihe šumske biomase za energetske potrebe u razdoblju 2021. – 2030. u skladu s ojačanim kriterijima održivosti iz članka 29. Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmijenjena, i procjenu usklađenosti predviđene upotrebe šumske biomase za proizvodnju energije s nizozemskim obvezama na temelju revidirane Uredbe o LULUCF-u, posebno za razdoblje 2026. – 2030., te nacionalne mjere i politike za osiguravanje te usklađenosti. Uključiti dodatne mjere za promicanje održive proizvodnje biometana, s obzirom na potencijal i proizvodnju održivog bioplina/biometana u Nizozemskoj, profil potrošnje prirodnog plina i postojeću infrastrukturu, upotrebu kao digestata i primjene biogenog CO₂.
9. U mjeri u kojoj je to moguće navesti očekivani vremenski okvir koraka koji bi doveli do donošenja zakonodavnih i nezakonodavnih politika i mjera za prenošenje i provedbu odredbi Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmijenjena, posebno za mjere u prethodnim točkama.
10. Uključiti nacionalni doprinos energetske učinkovitosti na temelju potrošnje konačne energije obvezujućem cilju Unije za 2030. u skladu s člankom 4. i Prilogom I. Direktivi (EU) 2023/1791 ili jednak ispravljenom okvirnom nacionalnom doprinosu koji će Komisija dostaviti svakoj državi članici do 1. ožujka 2024. na temelju članka 4. stavka 5. te direktive. Navesti količinu smanjenja potrošnje energije koju trebaju postići sva javna tijela razvrstano prema sektoru i ukupnu podnu površinu grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu javnih tijela koja se treba obnavljati svake godine ili odgovarajuću godišnju uštedu energije koja se treba ostvariti te količinu kumulativne uštede energije koja će se ostvariti od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. i, ako je relevantno, objasniti kako su utvrđeni godišnja stopa uštede i osnovni scenarij za izračun.

11. Utvrditi cjelokupne politike i mjere za postizanje nacionalnog doprinosa energetskej učinkovitosti i posebno mjere za uštedu energije kako bi se zajamčilo postizanje potrebnog iznosa kumulativne uštede energije u krajnjoj potrošnji do 2030. te mjere za promicanje energetskih pregleda i sustava gospodarenja energijom. Navesti pouzdane programe za financiranje energetske učinkovitosti i programe financijske potpore koji mogu mobilizirati privatna ulaganja i dodatno sufinanciranje.
12. Uključiti međuetape za uštedu energije u fondu zgrada i navesti učinak u smislu uštede energije za svaku novu mjeru.
13. Poblizje objasniti kako Nizozemska planira znatno ojačati energetske sigurnost, prije svega definiranjem jasnih ciljeva za diversifikaciju izvora energije, smanjenje opskrbe ruskim fosilnim gorivima i daljnje poticanje smanjenja potražnje za plinom. Uključiti detaljne politike i mjere za postizanje tih ciljeva do 2030. Ojačati otpornost i fleksibilnost energetske sustava, posebno određivanjem cilja za skladištenje energije i donošenjem politika i mjera za integriranje cilja prilagodbe klimatskim promjenama u energetske sustav. Iznijeti jasnu strategiju za iskorištavanje postojećih postrojenja nuklearnog gorivnog ciklusa u Nizozemskoj, posebno za obogaćivanje izotopa. Navesti odgovarajuće mjere za diversifikaciju i dugoročnu opskrbu nuklearnim materijalom, gorivom, rezervnim dijelovima i uslugama te dugoročno gospodarenje nuklearnim otpadom, posebno s obzirom na planove za izgradnju novih nuklearnih elektrana. Dodatno procijeniti kompatibilnost plinske infrastrukture s ciljevima dekarbonizacije. Ocijeniti primjerenost naftne infrastrukture (rafinerije, zalihe nafte) s obzirom na očekivani pad potražnje za naftom i orijentaciju na alternative s manje ugljika.
14. Navesti jasne opće i specifične ciljeve, posebno za upravljanje potrošnjom kako bi se poboljšala fleksibilnost energetske sustava s obzirom na potrebe za fleksibilnošću i opisati posebne mjere za olakšavanje integracije u energetske sustav u vezi s člankom 20.a Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmijenjena. Dodatno ojačati položaj potrošača na maloprodajnom tržištu.
15. Razraditi pristup suzbijanju energetske siromaštva uključivanjem specifičnog mjerljivog cilja smanjenja koji se zahtijeva na temelju Uredbe (EU) 2018/1999, uzimajući u obzir Preporuku (EU) 2023/2407. Dopuniti pristup opisom postojećih i potencijalnih mjera i financijskih resursa za suzbijanje energetske siromaštva i namjenskih financijskih sredstava iz perspektive mjera socijalne politike (priuštivost) i strukturnih energetskih mjera. Objasniti kako će se uvesti mjere u okviru sustava obveze energetske učinkovitosti za suzbijanje energetske siromaštva na temelju Uredbe (EU) 2018/1999.
16. Dodatno objasniti nacionalne ciljeve u području istraživanja, inovacija i konkurentnosti za uvođenje čistih tehnologija te utvrditi putanju za 2030. i 2050. kako bi se poduprla dekarbonizacija industrije i prelazak poduzeća na kružno gospodarstvo s nultom neto stopom emisija. Donijeti politike i mjere za promicanje razvoja projekata s ciljem postizanja nulte neto stope emisija uključujući one relevantne za energetske intenzivne industrije. Opisati predvidljiv i pojednostavnjen regulatorni okvir za postupke izdavanja dozvola i kako će se prema potrebi pojednostavniti pristup nacionalnom financiranju. Navesti detaljne politike i mjere za digitalizaciju energetske sustava, razvoj vještina povezanih s čistom energijom i olakšavanje otvorene trgovine za otporne i održive lance opskrbe komponentama i opremom s nultom neto stopom emisija.
17. Navesti reforme i mjere za mobilizaciju privatnih ulaganja potrebnih za ostvarenje energetskih i klimatskih ciljeva. Uključiti sveobuhvatan i dosljedan pregled potreba za javnim i privatnim ulaganjima ukupno i po sektoru. Dopuniti pristup „odozgo prema dolje” na razini cijelog gospodarstva procjenom pristupa „odozdo prema gore” na razini projekata u svih pet dimenzija energetske unije. Uključiti raščlambu ukupnih potreba za ulaganjima s dodatnim informacijama o nacionalnim, regionalnim i Unijnim izvorima financiranja te privatnim izvorima financiranja koji će se mobilizirati. Dodati kratak opis vrste programa financijske potpore koji je odabran za provedbu politika i mjera koje se financiraju iz javnog proračuna i upotrebe mješovitih financijskih instrumenata u kojima se iskorištavaju bespovratna sredstva, zajmovi, tehnička pomoć i javna jamstva, uključujući ulogu nacionalnih razvojnih banaka u pojedinim programima i/ili o tome kako se mobilizira privatno financiranje. Razmotriti i troškovno učinkovitu provedbu prijenosa drugim državama članicama na temelju Uredbe o raspodjeli tereta kao izvor financiranja. Navesti detaljnu procjenu makroekonomskog učinka planiranih politika i mjera.

18. Opisati kako su politike i mjere uključene u ažurirani plan dosljedne s nizozemskim planom za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU.
19. Detaljnije objasniti kako i dokad Nizozemska namjerava postupno ukinuti subvencije za fosilna goriva.
20. Navesti detaljne informacije o socijalnim posljedicama i posljedicama na zapošljavanje i vještine ili drugim distribucijskim učincima klimatske i energetske tranzicije i o planiranim ciljevima, politikama i mjerama za podupiranje pravedne tranzicije. Navesti oblik potpore, učinak inicijativa, ciljne skupine i predviđene resurse, uzimajući u obzir Preporuku Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti ⁽²¹⁾. Uključiti, koliko je to moguće, više elemenata koji bi bili odgovarajuća analitička baza za pripremu budućeg socijalnog plana za klimatsku politiku, u skladu s Uredbom (EU) 2023/955 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²²⁾, uključujući informacije o tome kako procijeniti izazove i socijalne učinke na najranjivije sudionike u sustavu za trgovanje emisijama iz izgaranja goriva u sektoru zgrada, prometnom sektoru i drugim sektorima i na temelju kojih bi se utvrdili potencijalni korisnici i relevantni okvir politike. Objasniti kako će okvir politike utvrđen u nacionalnom energetskom i klimatskom planu doprinijeti pripremi nizozemskog socijalnog plana za klimatsku politiku i kako će se zajamčiti dosljednost između ta dva plana.
21. Zajamčiti uključivo javno savjetovanje s razumnim vremenskim okvirom i širim sudjelovanjem lokalnih tijela i civilnog društva u pripremi plana. Navesti jasan pregled toga kako će postupak savjetovanja omogućiti šire javno sudjelovanje svih relevantnih tijela, građana i dionika, uključujući socijalne partnere, u pripremi nacрта i finalnog ažuriranog plana. Navesti sažetak mišljenja različitih dionika i sažetak toga kako su u plan uključena mišljenja izražena na savjetovanjima.
22. Proširiti postojeću dobru regionalnu suradnju sa susjednim zemljama, a posebno opisati kako Nizozemska namjerava uspostaviti okvir za suradnju s drugim državama članicama do 2025. u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2018/2001, kako je izmijenjena. Dalje raditi na potpisivanju četiriju preostalih bilateralnih sporazuma o solidarnosti za sigurnost opskrbe plinom sa susjednim zemljama (Irskom, Belgijom, Njemačkom).

U VEZI S DOSLJEDNOŠĆU NACIONALNIH MJERA S CILJEM KLIMATSKE NEUTRALNOSTI I OSIGURAVANJEM NAPRETKA U PRILAGODBI NA TEMELJU UREDBE (EU) 2021/1119

1. Uspostaviti odgovarajući pravni okvir za politiku i mjere u području prilagodbe klimatskim promjenama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. prosinca 2023.

Za Komisiju
Kadri SIMSON
Članica Komisije

⁽²¹⁾ Preporuka Vijeća od 16. lipnja 2022. o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti (SL C 243, 27.6.2022., str. 35.).

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2023/955 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi Socijalnog fonda za klimatsku politiku i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060 (SL L 130, 16.5.2023., str. 1.).